

La cooperativa de treball **Grupdem**, formada únicament per professionals, és una rara avis en el sector de l'atenció a la discapacitat, en què la gran majoria són associacions i fundacions de famílies o usuàries. L'organització, sense ànim de lucre, es dedica a atendre, principalment, persones amb discapacitat intel·lectual, però també persones amb malalties mentals o discapacitat física, mitjançant diferents serveis, com el centre especial de treball, el centre ocupacional o el de suport a la llar.

Grupdem, la cooperativa que integra persones amb discapacitat intel·lectual

Text ANNA PINTER

En una nau industrial de dos mil metres quadrats ubicada a Montmeló, una seixantena de persones amb discapacitat intel·lectual es dedica a fer manipulats industrials per a terceres empreses, com l'empaquetament de productes per a firmes proveïdores de Mercadona o d'Idilia, el grup de Cola Cao. La seva feina rutinària no només suposa una integració laboral, sinó una estabilitat emocional i d'adquisició d'habilitats difícilment quantificables. En principi, una gran part d'aquestes persones haurien de passar a treballar a l'empresa ordinària, tot i que a la pràctica es topen amb un conjunt d'impediments externs que no els permet fer aquest salt.

Grupdem té, a més, dos centres ocupacionals més, un al barri d'Horta de Barcelona, amb 65 persones (amb un major grau de discapacitat, derivats des de l'administració) i el Centre Ocupacional Municipal El Trencadís, a Montmeló, amb quaranta usuaris. En total atenen a més de cent persones, que pel seu grau de discapacitat, tenen molt difícil insertar-se en el mercat laboral. La cooperativa té, doncs, uns objectius molt més amplis que els de donar feina a un col·lectiu amb una de les taxes d'atur més altes de la societat. "Aspirem a millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, la seva comunicació, les habilitats socials i el treball en la comunitat perquè la persona

pugui integrar-se el millor possible en l'entorn on viu", explica Daniel Angulo, gerent de la cooperativa i que comparteix amb Montserrat Puig la direcció col·legiada de Grupdem.

Per això mateix, la seva tasca no se centra exclusivament en el col·lectiu de persones amb discapacitat, també fa accions amb les seves famílies i amb la societat en general, perquè aquestes persones siguin acollides de la manera més normalitzada possible. "Quan treballem en la societat és per trencar els tòpics associats a aquest perfil de persones; fem entendre que tenen un dèficit intel·lectual, però que en

NOM

Grupdem

ANY DE CREACIÓ

1971

TREBALLADORS

13

SOCIS

19

FACTURACIÓ

1,7 milions d'euros

WEB

grupdem.com

LA FITA

"Aspirem a millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, també la seva comunicació i el seu treball en comunitat perquè es puguin integrar el millor possible en l'entorn on viuen."

La feina rutinària de les persones amb discapacitat que treballen a Grupdem no només suposa una integració laboral, sinó una estabilitat emocional i d'adquisició d'habilitats difícilment quantificables.

altres aspectes han de tindre els mateixos drets que la resta", afegeix Montserrat Puig.

Sovint els estigmes socials que s'atribueixen a les persones amb discapacitat intel·lectual els acaben anul·lant com a persones, d'aquí la necessitat imperiosa que hi hagi entitats com Grupdem, que ajuda a fer caure tòpics i a normalitzar i posar en valor la diferència. De fet, la cooperativa ha fet accions amb associacions de Montmeló per trencar les barreres mentals que posem a les persones amb discapacitat intel·lectual, així com amb centres educatius d'aquesta població del Vallès Oriental per conscienciar, des de petits, sobre els beneficis de la diversitat en la societat. Justament per millorar la visibilitat de la diferència, la cooperativa va decidir ocupar-se, a Montmeló, del bar de les piscines municipals durant l'estiu i del bar del camp de futbol durant tot l'any. "Estem aconseguint projectar una altra imatge davant l'estigma que comporta la denominació de discapacitats", explica Angulo. De cara a l'any vinent, per exemple, alumnes de l'institut de Montmeló elaboraran conjuntament amb persones del centre especial de treball peces d'artesanía per posar-les a la venda.

Malgrat tots els esforços, encara persisteixen molts dels tòpics que es va trobar el grup de deu professionals del món de l'educació quan van engegar aquesta cooperativa, l'any 1971, al barri d'Horta. Aleshores no hi havia legislació al voltant de l'ocupació per a persones amb discapacitat, i el sector era un camp erm. A mesura que tot això ha anat regulant-se, Grupdem ha anat agafant dimensió i professionalitzant més la seva gestió i els seus projectes. Ara com ara, els centres ocupacionals estan sotmesos a un règim de concessió amb l'administració, que defineix unes elevades exigències de qualitat.

De fet, dels més d'1,7 milions d'euros de pressupost anual de la cooperativa, el 50% prové de fons públics i el 50% restant del que facturen en serveis per a firmes privades.

Grupdem, com la resta del sector dedicat als centres especials de treball i els centres ocupacionals, està immersa en un moment de mobilització i reivindicació davant les administracions públiques, tant amb l'estatal com amb la catalana. D'una banda, perquè l'administració catalana fa més d'una dècada que té congelades les tarifes que financen els centres ocupacionals, amb les conseqüències que aquest desequilibri suposa. I d'altra banda, perquè amb la recent aprovació de l'increment del Salari Mínim Interprofessional (SMI), hi ha una repercussió d'un 11% sobre la massa salarial per als empleats dels centres especials de treball que n'està ofegant la tresoreria. Ara com ara, l'Estat paga el 50% de l'SMI dels empleats amb discapacitat dels centres especials de treball; i tot i que la reivindicació és que es facin càrrec de l'increment, la veritat és que no tenen cap compromís en ferm. "Assumir un augment salarial tan important per a seixanta persones és hipotecar el futur del nostre centre. Els nostres clients cada cop ens col·len més amb els preus i no ho podem repercutir", lamenta Montserrat Puig.

Malgrat l'ofec econòmic que viu, la cooperativa no només no s'atura sinó que té en marxa nous projectes, com potenciar el servei d'acompanyament a la llar perquè més persones amb discapacitat tinguin l'acompanyament necessari per poder viure de manera independent de les seves famílies, o fer un curs de formació per ajudar a trobar feina les persones amb discapacitat que no són als seus centres. "Ens trobem a la recerca de finançament per fer-ho realitat", diu Angulo.

La seva tasca també abarca les famílies i la societat, i es fan accions perquè aquestes persones siguin acollides de la manera més normalitzada possible.